

Stationslaan 8
9919 AB Loppersum
06 – 1726 8247

www.groninger-bodem-beweging.nl
contact@ Groninger-bodem-beweging.nl

groninger
gasberaad

Postbus 610
9700 AP Groningen
06 – 1506 8162

www.gasberaad.nl
welkom@gasberaad.nl

**Aan: de NCG
leden maatschappelijke stuurgroep
leden bestuurlijke stuurgroep**

kenmerk: GBB-17017
datum: 4 mei 2017

Naar een nieuw schadeprotocol met draagvlak

Inleiding

Bijna vijf jaar na Huizinge is het vertrouwen van de Groningers in een rechtvaardige afhandeling van de schade volledig weggeëbd. Groningers ervaren onrecht en onmacht. "Gestold vertrouwen", noemt Henk Kamp het. Hij kan het weten, hij is de hoofdverantwoordelijke ... hoewel ook de premier er wat van kan, als hij stelt dat de schade-afwikkeling "netjes" gebeurt.

Groningers hebben ellenlange procedures nodig om hun gelijk nog te halen, uiteindelijk vaak bij arbiter of rechtbank. Dit is ongekend belastend.

Een nieuw schadeprotocol moet dit rigoureuus doorbreken. Dat kan alleen bij een wezenlijk andere wijze van beoordelen en organiseren. In dit document wordt een nieuw schadeprotocol in contouren geschetst.

De uitgangspunten van dit protocol sluiten aan op de visie van de Groninger Bodem Beweging, welke op 20 september 2015 aan de NCG is aangeboden.

Drie pijlers

Het nieuwe schadeprotocol is gegrondvest op drie pijlers

1. Rechtvaardige schadebepaling

De wet (BW) is bepalend. Het wettelijk bewijsvermoeden dient al bij de expert het uitgangspunt te zijn. De aangeboden schadevergoeding dient alle schade-elementen te dekken.

2. Menselijke maat is leidend

De gedupeerde is een slachtoffer, en moet dienovereenkomstig bejegend en behandeld worden. De ongelijkwaardige positie tussen gedupeerde en de verantwoordelijken (NAM en EZ) moet eruit. Gedane beloften van NAM en EZ over ruimhartige vergoeding dienen nagekomen te worden. Een andere attitude is nodig van de verantwoordelijken (NAM, inclusief CVW en diens contractpartners, en EZ inclusief NCG). De rijksoverheid dient haar zorgplicht jegens de gedupeerden na te komen.

3. Onafhankelijk

De schadeafwikkeling wordt geheel onafhankelijk van de verantwoordelijken voor de schade (NAM en EZ).

Hierna worden deze pijlers verder vertaald naar de schadebeoordeling, schadeprocedure, en het handboek. Van belang is dat het geheel efficiënt en robuust wordt vormgegeven en uitgevoerd.

Steeds wordt aangegeven in hoeverre een en ander doorwerking krijgt in een ander onderdeel van het schadeprotocol. In *cursief* zijn de opvallendste verschillen met het huidige schadeprotocol aangegeven.

Schadebeoordeling

A. Alle schade wordt integraal vergoed

Leidend hierin is de wet, artikel 6:177 BW (materieel) en 6:162 BW (immaterieel). Uitgangspunt voor de toerekenbaarheid is het wettelijk bewijsvermoeden, artikel 6:177a lid 1 BW. Juridische causaliteit is doorslaggevend.

Dit betekent voor het **schadeobject** dat alle schade wordt vastgesteld.

Niet langer beperkingen als: alleen boven maaiveld, alleen woonhuis, alleen materiele schade.

Dit betekent voor de **schadevergoeding** dat alle kostensoorten worden vergoed: materiele schade, zo nodig beredderingskosten (transport, opslag, beveiliging, in redelijkheid gemaakte kosten van schadebeperkende maatregelen, etc), zo nodig gevolgschade (vervangende woonruimte, schoonmaakkosten, inboel- en tuinschade, zorgkosten en letselschade, inkomstenderving, waardedaling, uitvaartkosten, gedeelde levensvreugde, kosten van schadevaststelling, juridische kosten etc).

B. De gedupeerde wordt fair behandeld bij de schadebeoordeling

Leidend hiervoor is de ongelijkwaardige positie van de gedupeerde (slachtoffer, geen tijd, geen macht, geen geld, bevindt zich in afhankelijke positie) ten opzichte van de schadeveroorzaker (dader, tegengesteld belang, veel macht, veel geld, alle tijd).

Ook volgt ze direct uit de gezamenlijke belofte van de minister van EZ en de directeur van de NAM dat schades ruimhartig vergoed zullen worden.

Dit betekent dat bij twijfel in het voordeel van de gedupeerde wordt beoordeeld: de staande praktijk van C-schade-beoordeling (want er is zgn. geen direct verband met een recente aardbeving) eindigt.

Voor de calculatie van de **materiële schade** wordt uitgegaan van een duurzame herstmethode, met zo mogelijk preventieve werking, die tevens recht doet aan het karakteristiek en het materiaal van het object.

Dit betekent dat de bestaande praktijk (de goedkoopste methode eerst aanbieden) wordt beëindigd.

Voor de calculatie van materiële schade dient het object "genomen te worden zoals het is" (Hoge Raad). Bouwkundige gebreken en/of achterstallig onderhoud kunnen niet aan de gedupeerde worden tegengeworpen.

Schadeafhandeling

A. OAM (Onafhankelijke Autoriteit Mijnbouwschade)

Er komt een autoriteit mijnbouwschade, die onafhankelijk is van NAM (en CVW) en EZ (en NCG).

Te denken is aan een constructie als bij Stut-en-Steun, waarboven een stichting ressorteert waarvan de bestuursleden benoemd worden door de Groninger Bodem Beweging en het Gasberaad. Van de bewoners, voor de bewoners.

Een vergelijkbare stichting, Stichting Onafhankelijke Autoriteit Mijnbouwschade, is hier mogelijk.

De OAM is een college waarvan de leden voor 50% benoemd worden door EZ en 50% door de SOAM. Beide partijen hebben vetorecht over voorgestelde kandidaten van de ander.

Het OAM rapporteert aan de NCG, die met de NAM en EZ de financiering afwikkelt.

B. Experts

De OAM wijst kwalitatief goede experts, contra-experts en derde-experts aan, die aantoonbaar aan kwaliteitseisen voldoen.

Dit zal betekenen dat sommigen van de huidige lijsten verwijderd zullen worden, en sommige (weer) toegevoegd.

C. Onbevooroordeeld onderzoek

De experts komen onbevooroordeeld ter plaatse, met een adequaat schadehandboek

Het schadehandboek beschrijft allereerst de karakteristieke mijnbouwschade, en in de daarna volgende hoofdstukken andere oorzaken. Het wettelijk vermoeden is leidend, niet een al dan niet toevallige recente aardbeving in de nabijheid.

D. Schadehandboek

De OAM stelt het schadehandboek vast (met inachtneming van bovenstaande uitgangspunten).

E. Schadeprocedure

Na een schademelding stuurt de OAM een expert naar de gedeputeerde voor de schadebeoordeling. De derde-expert (inhuizig) beoordeelt dit, en het OAM doet op basis van het rapport van de expert een voorstel voor schadevergoeding aan gedupeerde.

Als gedupeerde hiermee niet eens is kan hij om een **second opinion** vragen. Gedupeerde kiest dan een contra-expert uit de lijst. Deze contra-expert beoordeelt de schade eveneens.

De contra-expert kent het eerste rapport niet, is niet beperkt in taak, is niet beperkt in uren.

De derde-expert van de OAM beoordeelt beide voorstellen en doet (in beginsel) op basis van het meest gunstige rapport een nieuw voorstel aan de gedupeerde. Zo nodig kan de derde-expert aanvullend onderzoek doen of laten doen.

Als gedupeerde het ook met dit voorstel niet eens is staat de gang naar de arbiter open.

F. Attitude

De gedupeerde wordt in het proces behandeld als slachtoffer. Dat betekent dat *niet* de procedures van OAM, experts en uitvoeringsorganisatie leidend zijn, maar de *belangen van de gedupeerden*. De huidige directieve en autoritaire houding wordt omgezet in een houding waarin dienstverlening en hulpverlening centraal staan.

Er worden dus bijvoorbeeld geen dossiers meer eenzijdig gesloten als er na 6 weken geen antwoord is. Gedupeerden tekenen niet voor geheimhouding. Gedupeerden krijgen alle ruimte zich nader te laten adviseren en bijstaan.

G. Schade-organisatie

De OAM besteedt de procedurele afwikkeling uit aan een uitvoeringsorganisatie.

Het is de vraag of de CVW deze uitvoeringsorganisatie kan zijn. Net als bij veel huidige experts is er bij het CVW overheersend veel NAM-dna aanwezig.

Met vriendelijke groeten,

w.g. bestuur Groninger Bodem Beweging,
w.g. Groninger Gasberaad